

ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Мілько Л.В., Хотенчук Я.А.
викладачі кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ОДЕУ

Приватне підприємництво достатньо розповсюджена форма підприємницької діяльності. В умовах ринкових відносин перед приватними підприємцями виникає питання, яку систему оподаткування доцільно використовувати для ведення господарської діяльності.

Практичний досвід застосування спрощеної системи оподаткування в Україні не дає достатньо підстав говорити про позитивний вплив цього режиму оподаткування на сектор малого підприємництва, що дозволяє максимально спростити облік і контроль за діяльністю суб'єктів малого підприємництва і забезпечує стабільні надходження в бюджет.

Підтвердження вказаного є те, що з кожним роком спостерігається тенденція зростання основних показників діяльності суб'єктів спрощеної системи оподаткування.

Розвиток малого підприємництва в Україні свідчить про необхідність стимулювання з боку держави, а отже, і продовження дії спрощеної системи оподаткування. Оскільки потужний сектор малого бізнесу є саморегулюючим механізмом, що найкращим чином здатний усувати кризові явища в економіці, то малий бізнес потребує встановлення чіткого законодавчого регламентування умов здійснення підприємницької діяльності та стабільності.

Як показує практика, правозастосування податкового законодавства України та зміни, що вносяться до нього з питань оподаткування, досить часто спричиняють нові проблеми. А саме, на сучасному етапі оподаткування суб'єкти підприємницької діяльності – фізичні особи, згідно 8 розділу «Перехідних положень» Податкового кодексу України від 24.12.2010 року, єдиний податок перераховується до бюджету лише 43 відсотки від нарахованих сум податку, а нарахування податку здійснюється по ставкам Указу № 727 «Про спрощену систему оподаткування».

Проблемне питання полягає у тому, яким чином суб'єкти малого підприємництва мають визначати суму, яка підлягає перерахуванню у місцеві бюджети, а яка на рахунки Пенсійного фонду.

Порядок проведення розрахунків по єдиному податку, який встановлений Кабінетом Міністрів України, виконується наступним чином:

- 43 відсотки необхідно перерахувати до місцевого бюджету;
- 57 відсотків на рахунки Пенсійного фонду, як частку єдиного податку.

Цей варіант має свої недоліки та переваги, а саме:

- при сплаті єдиного податку 43 відсотки гарантовано попадають до бюджету;
- здійснюється норма Указу № 727, по ставкам якого сплачується цей податок.

Недоліками можна вважати:

- вимоги Податкового кодексу України, які зобов'язують перераховувати лише 43 відсотки от нарахованої суми єдиного податку суперечать Положенням Постанови № 1196, які не передбачають такий розподіл перерахування єдиного податку;

- Закон України «Про Єдиний соціальний внесок» не передбачає можливості зарахування частки єдиного податку в рахунок сплати єдиного соціального внеску;

- неузгодженість термінів перерахування єдиного соціального внеску та єдиного податку.

Так, у першому кварталі податкового звітнього 2011 року, суб'єкти підприємницької діяльності зустрілися з проблемою зарахування та перерахування частки єдиного податку в рахунок сплати єдиного соціального внеску.

А саме, розглянувши розрахунок, який пропонує податкова служба становить: якщо ставка єдиного податку – 200 гривень, то сума податку, яка підлягає сплаті у бюджет – 86 гривень ($200 \cdot 43\%$), тоді єдиний соціальний внесок повинен становити 114 гривень ($200 \cdot 57\%$).

На практиці Пенсійний фонд не має узгодженого документа з податковою службою, тому за базу розрахунку потребують враховувати мінімальну заробітну плату 326,53 гривень ($941 \cdot 34,7\%$).

Розглянувши приклади розрахунків можна зробити висновок, що неузгодженість розрахунків призводить до переплати суб'єктами підприємницької діяльності становить 212,53 гривень єдиного соціального внеску.

Це дозволяє зробити висновок, що на даному етапі остаються актуальні питання взаємозв'язку окремих нормативних документів. А саме це викликає необхідність доопрацювання Податкового Кодексу України з урахуванням практичного досвіду вже опрацьованих процедур розрахунків, сплати податків та внесків з єдиного податку суб'єктів підприємницької діяльності.

Список використаної літератури

1. Указ Президента України № 727 «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 3.07.1998 року
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення
3. Податковий кодекс України від 24.12.2010 року
4. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464
5. Декрет № 13-92 – Декрет Кабінету Міністрів «Про прибутковий податок з громадян» від 26.12.92 р.
6. Постанова Кабінету Міністрів «Про внесення змін в постанову Кабінету Міністрів України від 16.03.2000 р. № 507» від 27.12.2010 р. № 1196
7. Порядок № 979 – Порядок обліку платників податків та зборів, затверджений наказом ДПАУ від 22.12.2010 р.
8. Порядок № 1020 – Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь податкових платників, затверджений наказом ДПАУ від 24.12.2010 р. № 1020
9. Н.Волошина. Єдиний податок. Усе про бухгалтерський облік. 2011 № 27
10. А. Хусід. В якій сумі і як платити єдиний та фіксований податки. – Все про бухгалтерський облік, - 2011, № 5, с. 62-65